

міжнародний досвід. *Вісн. Львів. держ. ун-ту внутр. справ.* Серія психол. Львів, 2017. Вип. 1. С. 3–12.

2. Кучер В. О., Євхутіч І. М. Чи може цивільний вуз підготувати професійних поліцейських? : *Юридичний вісник України.* № 41 (1318). 2020. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream.pdf>.

3. Про затвердження Порядку добору, направлення та зарахування кандидатів на навчання до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ України і Національної поліції України, та вищого військового навчального закладу Національної гвардії України : наказ МВС України від 15 квітня 2016 року № 315. *Офіційний вісник України.* № 41, 44. Ст. 1557.

4. Сокурєнко В. В. Особливості професійного навчання працівників поліції в сучасних умовах: закордонний досвід та можливості його використання в Україні. *Особливості підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України:* зб. матеріалів І Міжнар. наук.-прак. конф. (Харків, 2 трав. 2016 р.). 175 с.

5. Швець Д. В. Поняття, зміст та функції професійної підготовки поліцейського в Україні. *Форум права.* 2017. № 5. С. 441–446.

Жук Андрій Андрійович,

аспірант кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ

**ПОВНОВАЖЕННЯ СЛІДЧОГО СУДДІ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД
І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПІДОЗРЮВАНОГО
ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ
У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ**

Під час проведення досудового розслідування на слідчого суддю покладаються особливі повноваження з нагляду та оцінки процесуальної діяльності учасників кримінального провадження, та контроль за дотриманням конституційних прав та свобод підозрюваного (обвинуваченого). Саме слідчий суддя повинен об'єктивно оцінити представлені докази на підтримку клопотання про застосування заходу забезпечення, або ж законність та допустимість тих чи інших доказів, які потім будуть досліджені в

судовому порядку. Тому за таких умов слідчий суддя завжди перебуватиме під непрямим «підсвідомим» впливом учасників досудового слідства, і лише його неупереджений погляд на факти дозволить отримати справедливий результат роботи. Забезпечення контролю за дотриманням прав, свобод та законних інтересів осіб, які беруть участь у досудовому слідстві, покладає на слідчого суддю обов'язок спостереження за діями, в першу чергу, правоохоронних органів, як носіїв владних функцій. Однак, не варто забувати, що поняття прихильності та завчасного «переходу» на чийсь бік суперечить базовим принципам здійснення правосуддя та кримінального процесу в цілому. Слідчий суддя є гарантом законності, і його безсторонність забезпечує встановлення істини та рівноправності на досудовому слідстві, що, в свою чергу, прямо відображається в процесі судового розгляду [2, с. 454–455].

Значення судового контролю полягає у тому, що завдяки діяльності слідчого судді забезпечуються невідкладним судовим захистом права, свободи та інтереси учасників кримінального провадження, а також створюються належні умови для реалізації засади змагальності під час досудового розслідування [3, с. 3].

На нашу думку при дослідженні діяльності слідчого судді на досудовому розслідуванні, доречним є виокремлення системи специфічних засад її здійснення, які навів Р. І. Тракало, якими, на його думку, є:

1) законність. Під час кримінального провадження слідчий суддя зобов'язаний неухильно додержуватися вимог Конституції України, КПК України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вимог інших актів законодавства. Невиконання або неточне дотримання кримінального процесуального законодавства України слідчим суддею призводить до суддівського свавілля, підриває авторитет судової влади, порушує права громадян;

2) швидкість (оперативність) розгляду слідчим суддею клопотань слідчого. Клопотання про застосування або зміну запобіжного заходу розглядається слідчим суддею невідкладно, але не пізніше сімдесяти двох годин з моменту фактичного затримання підозрюваного, обвинуваченого або з моменту надходження до суду клопотання, якщо підозрюваний, обвинувачений перебуває на свободі, чи з моменту подання підозрюваним, обвинуваченим, його захисником до суду відповідного клопотання (ст. 186 КПК України). Слідчий суддя

зобов'язаний розглянути клопотання підозрюваного, обвинуваченого про зміну запобіжного заходу протягом трьох днів з дня його одержання згідно з правилами, передбаченими для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу (ч. 4 ст. 201 КПК України). Клопотання про обшук розглядається в суді в день його надходження за участю слідчого або прокурора (ч. 4 ст. 234 КПК України) тощо;

3) своєчасність виконання ухвал слідчого судді на проведення процесуальної дії. Так, ухвала слідчого судді щодо застосування запобіжного заходу підлягає негайному виконанню після її оголошення (ст. 205 КПК України). Строк дії ухвал на обшук житла чи іншого володіння особи, не може перевищувати одного місяця з дня постановлення ухвали (п. 1 ч. 2 ст. 235 КПК України);

4) допустимість повторного звернення до слідчого судді при відмові в наданні дозволу на проведення процесуальної дії. Так, постановлення слідчим суддею ухвали про відмову в наданні дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії не перешкоджає повторному зверненню з новим клопотанням про надання такого дозволу (ч. 5 ст. 248 КПК України);

5) апеляційний порядок оскарження ухвал слідчого судді (ст. 309–310 КПК України) [4, с. 116].

Зазначені засади характеризують найважливіші риси здійснення повноважень слідчим суддею, як специфічної діяльності під час досудового розслідування, першочергово при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження.

Список використаних джерел

1. Конституція України : Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. *Голос України*. 2012. 19 травня (№ 90–91).

3. Скрипіна Ю. В. Слідчий суддя в системі кримінально-процесуальної діяльності (порівняльно-правове дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2008. 20 с.

4. Тракало Р. І. Роль слідчого судді у досудовому розслідуванні. *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. Т. 11. С. 109–119.

5. Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика : монографія. Київ: Алерта, 2017. 548 с.